

frem, at den Tro, hvori vi før have staaet, og som har ledet os til ikke at gjøre Modstand, ikke kan komme i Betragtning, naar vi faae Visshed for, at den har været urigtig. Hvad angaaer de Ytringer, der ere fremsatte fra flere Sider om den Tilføining til § 2 i det hvilende Grundlovsudkast, at Forandringer i den kunne skee ved Lov, da er denne Omstændighed efter min Mening ikke beroligende. Jeg skal bemærke, at naar den høitærede Kultusminister yttrede, at jeg havde stemt for denne Tilføining, saa er det ikke Tilfældet; jeg har modsat mig den saalænge som muligt, da den forelaa til Behandling; at jeg senere stemte for den hele Grundlovsindskrænkning er noget ganske Andet; men jeg er berettiget til efter min hele Stilling til denne Paragraph at paastaae, at jeg til det Yderste har modsat mig denne Tilføining til § en. Naar vi altsaa nu ret ville see Sagen i Die, saa kan man vist ikke paastaae, at denne Tilføining: „Forandringer kunne skee ved Lov“ vil komme til at gjælde saadanne Forandringer, der gaae ud paa at gjøre til særligt Anliggende, hvad der vil blive sælles, thi dertil har Rigsdagen for Kongeriget Danmark ingen Ret; det er Noget, som det saakaldte Rigsraad maa have med at gjøre, og det vilde vist aldrig falde nogen Rigsdagsmand ind at fremkomme med Forslag om at forøge Antallet af de særlige Anliggender; det vilde ialtsald være Noget, hvoraf enhver fornuftig Mand vilde see; men deraf seer man, at den Bestemmelse i § 2, at Forandringer deri kunne skee ved Lov, kun er givne, for at man i et heldigt Tidspunkt kan borttage flere og flere af de Sager, der skulle være særlige og overføre dem til de sælles Anliggender. Naar man trøster os med, at vi ved Lov kunne udvide denne Paragraph, saa lad os dog tænke os, hvilken Udfigt man har til at faae en Lov vedtaget lige overfor en Regjering, der staaer som en Fællesregjering. Jeg skal nu gaae over til nærmere at omtale de Punkter, angaaende hvilke jeg har modtaget Svar af 2 Medlemmer af det høie Ministerium. Hvad det ene af disse angaaer, nemlig den Bestemmelse i Fællesforfatningsudkastet, at sælles Anliggender skulle alle

skulle være særlige, saa har jeg, da jeg første Gang havde Ordet, lagt en stærk Vægt paa, — en Vægt, som begge de høitagtede Ministre, der have havt Ordet, have overseet, eller ialtsald ikke yttret sig om, — at det tidligere har været gjort gjældende her i Forsamlingen, at der var Frygt for, at Anliggender, som vi forudsatte at skulle være særlige, naar de ikke udtryffeligt vare nævnte i Paragraphen som særlige, kunde blive regnede til de sælles, men at Ministeriet, efterat denne Frygt har været stærkt fremhævet, desuagtet har valgt Ordene „udtryffeligt ere bestemte“, endstjøndt Udelabelsen af Ordet „udtryffeligt“ ikke vilde forandre Noget i den simple naturlige Mening; thi der vilde da staae „som ikke ere bestemte at være særlige“, og altsaa forekommer det mig, at det Ord „udtryffeligt“ kun kan antages at være kommen ind efter en særdeles nøie Overveielse, og det maa altsaa ogsaa forudsættes, at det er optaget med en bestemt Hensigt. Jeg vil nu forøvrigt antage, at denne Hensigt for det nærværende Ministeriums Bedkommende ikke er farlig, men jeg gaaer ud fra, at disse Forfatningslove, naar de bleve vedtagne, maa antages at ville gaae ud over de nærværende Ministres Levetid; vore Ministerier have ikke havt nogen lang Levetid, og det skulde meget undre mig, dersom Forfatningsudkastet kommer til at gaae igjennem, om det nuværende Ministerium skulde bevare et langt Liv. Jeg skal forøvrigt blot holde mig til, hvorledes disse Udtryk kunne forstaaes af et Ministerium, og da kan jeg ikke komme fra, at der i de Ord: at det skal være sælles, hvad der ikke „udtryffeligt“ er bestemt at skulle være særligt, ligger en stor Fare. Man kan jo vel sige, at Justits- og Politivæsenet ere udtryffeligt nævnte i Paragraphen som henhørende til de særlige Anliggender, men ligger det ikke i Regjeringens Magt, at unddrage f. Ex. Pressefriheden fra at ligge under Justits- og Politivæsenet? Man seer jo saa ofte saadanne Fordelinger under de forskjellige Ministerier. Naar det er anført, at Ministeriet staaer til Ansvar for, at Saadant ikke vil skee, saa gjælder her det Samme, som jeg nylig havde Leilighed til at bemærke. Med Hensyn til det 2det Punkt,